בבא קמא צז-ב

עניין: מטבע של אברהם אבינו

זקן וזקנה מצד אחד, בחור ובתולה מצד אחר

מהרש"א ח"א

גמ' מטבע של אברהם זקן וזקינה מצד א' בחור ובתולה מצד ב'. עיין פרש"י ויותר נראה לפרש כולם ע"ש הגם שאחר שנעשו זקנים כמ"ש ואדוני זקן ואני זקנתי חזרו לימי נעוריס דהיינו שנעשו הם בחור ובתולה כמ"ש אחרי בלותי היתה לי עדנה וק"ל:

ביאורי הגר"א ברכות ל:

אנכי על אמרתך, כי השמחה
היא יחודא ימינא ושמאלא
וזהו ספיקת כפים בשעת שמחה,

תנא דבי אליהו רבה פ"ג

יָרֵאתִי מִתּוֹךְ שִׂמְחָתִי, וְשָׂמַחְתִּי מִתּוֹךְ יִרְאָתִי, וְאַהַבְתִּי עָלְתָה עַל כֻּלָּם,

רבי צדוק הכהן קומץ המנחה

[כג] שלימות האהבה כאשר מעורבת עם היראה, כמו שאמרו בתנא דבי אליהו רבה פרשה ג' אני שמחתי מתוך יראתי ויראתי מתוך שמחתי, ובריש פרק אין עומדין (ברכות ל, ב) וגילו ברעדה כתיב. וזה עסק לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה כמו שכתבתי במקום אחר.[244] וזה שאמרו בבבא קמא (צז, ב) מטבע של אברהם אבינו זקן וזקנה מכאן בחור ובתולה מכאן,[245] פירוש מטבע דבר שקונה בו כל הצרכים, וכן אהבה ויראה הם אבות המולידות כל המדות דקדושה, לעומת קנאה ותאוה בקליפה. וידוע האהבה בימי הנעורים מה שאין כן בימי הזקנה ותפר האביונה, וכידוע דשלמה המלך ע"ה בילדותו אמר שיר השירים תוקף אהבה ובזקנותו קהלת תוקף היראה. אבל אברהם חדש וקבע למטבע היוצאת דבר זה, שיהיה על מטבע אחת זקן וזקנה מכאן ובחור ובתולה מכאן, הכל מיוחד ביחוד גמור האהבה ויראה, וזהו גם כן מטבע של ירושלים ירושלים